

Posudek bakalářské práce Branislava Šturmankina *Patočkovo pojetí architektury: personální tělesný prostor a jeho architektonika.*

Práce se zabývá významným tématem fenomenologické filosofie i Patočkova díla – prostorovostí, vykazatelnou v situovanosti lidského „pobytu“. Autor se promyšleně, systematicky a s příkladnou metodickou kázní vydal po spleťtých zákrutech relevantních Patočkových textů, kde sleduje klíčové koncepty situace, dynamiky Já, tělesnosti, smyslovosti až k zobecňujícím závěrům o „budově“ personálnosti. Text dokládá autorovu schopnost erudované a zaujaté práce s náročnými texty, schopnost samostatných a netriviálních vyvozování a dílčích syntéz. Kvalita textu vysoce překračuje požadavky na bakalářskou práci a plně by vyhověla i jako práce diplomová co do rozsahu a zejména úrovně. Problém však představuje vlastní téma a jeho zpracování, protože se estetické problematiky dotýká pouze „tečně“ v samém závěru. Oponent je tak postaven před dilema – má nedoporučit jinak velmi kvalitní práci, která by nepochybně obstála na kterékoli katedře filosofie nebo ji přijmout, třebaže se tematicky téměř mýjí s oborem, kde má být obhájena? Jediné řešení, které mne napadá je, aby při obhajobě autor „aplikoval“ náhledy své práce na vlastní estetickou problematiku a navrhnou proto příslušné otázky. Předtím však několik výhrad k vlastnímu textu.

Na s. 14, v rámci kapitoly 1.1. 1 zmiňuje autor distanci od danosti v souvislosti s horizontem. Tato distance a horizont se ovšem nevyčerpávají pouze neaktualizovanými možnostmi, jak, zdá se, text naznačuje. Tato redukce se objevuje i v dodatku C. Připomeňme zásadní transcensus danosti, o němž Patočka obšírně pojednává v *Negativním platonismu*. V kapitole 1.1.2 o momentech personální situační struktury se ztotožňuje prezence s představovanou presencí a dílčím závěrem, že *ty* je vždy aktuální. Připomenu Patočkovu tezi: „já jiné než aktuální je ty.“ Tato pasáž by si žádala prohloubení. Nálada či naladění, potažmo postoj (poprvé na s. 25) by si žádala rozpracování

jak v návaznosti na Husserlův *Stellungnahme*, tak v souvislosti s Patočkovým výkladem naladění a porozumění v jeho *Úvodu do fenomenologické filosofie*. Přestože chápu metodické zúžení na otázku prostoru a prostorovosti, právě v otázce horizontu, horizontové intencionality a aktů, ve stadiu vyplňování (tedy postojů ve fenomenologickém smyslu) se ukazuje jistý deficit, chybějící afikace negací předmětnosti a Patočkův závěr z *Věčnosti a dějinnosti*, že „Časový horizont je však předpokladem každého přechodu z aktuálna do neaktuálna a naopak, je tedy předpokladem i pro horizont prostorový, pro kontinuitu vlastní osoby i vlastních aktů...“ Ztotožnění smyslové syntézy s horizontovostí a její traktování jako sekundární (s. 29) poněkud odporuje horizontovému primárnímu zasazení personality a každého vjemu v předchozím textu. Jde však o míru kritičnosti, která přesahuje požadavky na bakalářskou práci a kterou si text svou kvalitou vynucuje. Vráťím se k příslušným otázkám pro obhajobu (vedle uvedených výhrad k vlastnímu textu).

Navrhuji pro obhajobu následující otázky:

Kam bychom mohli situovat „estetické“ Já při recepci uměleckého díla v oblouku či „prostoru“ mezi dynamickým a personálním já?

Jak lze usouvztažnit fenomenologické a Patočkovu pojetí nálady, postoje, naladění (a porozumění) s koncepcí estetického postoje?

Lze vykazatelně „umístit“ estetický objekt do struktury já – ty – ono a jakou roli zde případně bude hrát reflexivita?

S uvedenými výhradami bakalářskou práci B. Šturmankina **doporučuji k obhajobě a předchůdně navrhuji hodnocení výborně.**

Praha 6.9.2012

.....
Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.